

No cap cap dubte

L'ús del verb *cabre* —que presenta la forma *cabo* en la primera persona del singular del present d'indicatiu— sembla que desvetlli, en alguns casos, certes reserves i que hom més aviat el defugi. Tothom diu, és clar, amb tota naturalitat, *No hi cabem, No hi cap, Em sembla que hi cabrem tots, Només n'hi caben tres, Encara hi caben*, etc. però, en canvi, n'hi ha que el rebutgen en d'altres frases en què aquest verb té un sentit figurat. I no sabem veure que aquest rebuig tingui cap fonament. El Diccionari Fabra, efectivament, a més d'indicar com a exemples de l'ús d'aquest verb les frases *No cabre a la pell de goig, d'alegria, de satisfacció* i *No cabre una cosa al cap*, diu clarament que, en sentit figurat, significa «ésser alguna cosa escaient o natural que hom la faci», significat que il·lustra amb l'exemple *Sobre això, no hi caben discussions*.

Aquesta reserva existent contra l'ús del verb *cabre* en sentit figurat es resol algunes vegades substituint-lo pel verb *caldre*, ajudant-hi segurament la semblança fonètica i, sobretot, el fet que es tracta d'un verb sovint recomanat per gramàtics i preceptistes, els quals posen justament en relleu les seves possibilitats, que no tothom sap aprofitar degudament. I, així, en lloc de dir, per

exemple, *Davant d'aquests fets, cap preguntar-se si reaccionarem...* s'estimen més de dir *Davant d'aquests fets, cal preguntar-se si reaccionarem...*, sens dubte volent evitar un calc de la frase del castellà «...cabe preguntarse si...». Però deixant de banda que la primera solució és, efectivament, molt semblant a la del castellà i que la segona, en canvi, és més pròpia i exclusiva, cal admetre, en primer lloc, que la solució *cap preguntar-se* s'ajusta perfectament a la definició que hem transcrit del Fabra, és a dir, «és escaient o natural de preguntar-se», i en segon lloc, que si bé el sentit de totes dues frases és força semblant i podrien àdhuc convenir totes dues a un mateix cas concret, aquest sentit, tanmateix, no és ben bé igual: una cosa és «ésser natural de fer una cosa» i una altra «tenir la necessitat o l'obligació de fer-la». La idea exacta que volem expressar, doncs, és el que ha de determinar la nostra tria en cada cas.

També sembla que algú rebutgi l'ús del verb *cabre* en frases amb el substantiu *dubte* com a subjecte. Observem, però, que Pompeu Fabra no vacil·lava a construir frases com *No cap cap dubte* i *No cap tampoc cap dubte*, que podem llegir a la pàgina 38 de la seva Gramàtica de 1956.

Albert Jané